

РЕШЕНИЕ

КАРАР

с. Нижний Услон

28.11.2024

№ 47-268

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл
жирлегендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү турында
нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

«Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү турында» Россия
Федерациясе Законының 2 һәм 11 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 2024
елның 9 ноябреннән N 386-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы
Түбән Ослан авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Түбән Ослан авыл жирлеге Советының 2021 елның 13 сентябрәндәге 13-71
номерлы карары белән расланган Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан
авыл жирлегендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү
турындагы Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертте:

1.1. Нигезләмәнең 2 бүлегенең сигезенче абзацын түбәндәге редакциядә баян
итте:

"- Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен мәңгеләккә хәрби частьләренә,
хәрби һөнәри белем бирү оешмаларының һәм югары белем бирү хәрби белем бирү
оешмаларының шәхси составы исемлекләренә, "Президент кадет училищесы", "Суворов
хәрби училищесы", "Нахимов хәрби-диңгез училищесы", "кадет (диңгез кадет) хәрби
корпусы" махсус атамалары булган гомуми белем бирү оешмаларының укучылар һәм
кадрлар составының мактаулы исемлекләренә," кадет мәктәбе","кадет (диңгез кадет)
корпусы", "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрәндәге 273-
ФЗ номерлы Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән Белем бирү
эшчәнлегенә гамәлгә ашыручы федераль дәрәжә органнары карамагындагы башка
оешмаларның укучылары һәм кадрлар составының мактаулы исемлекләренә "хәрби-
музыка училищесы"махсус атамалы һөнәри белем бирү оешмаларының һәм" Россия
Федерациясендә мәгариф турында " 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы
Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән мактаулы
исемлекләренә кертү . Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен
укучыларның һәм кадрлар составының мактаулы исемлекләренә мәңгеләккә кертү,
аларның истәлеген мәңгеләштерүгә юнәлдерелгән ритуаллар үткөрү тәртибе тиешле

белем бирү оешмалары карамагында булган "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән федераль дәүләт органнары тарафыннан билгеләнә;"

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл җирлегендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү турындагы Нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта)

3. Әлеге карарны Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен Югары Ослан муниципаль районы Түбән Ослан авыл җирлеге Советының социаль-мәдәни мәсьәләләр, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районының
Түбән Ослан авыл җирлеге башлыгы

А.В.Архиреев

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл җирлегендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү

Хәтер мәңгеләштерелергә тиеш:

- хәрби хәрәкәтләр барышында, башка хәрби бурычларны үтәгәндә яисә Ватанны саклау буенча хезмәт бурычларын үтәгәндә һәлак булганнарны;
- башка дөүләтләр территорияләрендә хәрби бурычын үтәгәндә һәлак булганнар;
- Ватанны саклаганда яралардан, контузияләрдән, имгәнүләрдән яисә авырулардан, күрсәтелгән нәтиҗәләргә килү вакытына бәйсез рәвештә, шулай ук хәрби хәрәкәтләр барышында хәбәрсез югалган башка хәрби бурычларны үтәгәндә яисә хезмәт бурычларын үтәгәндә;
- әсирлектә һәлак булучылар, анда килеп туган сугыш вәзгыяте нәтиҗәсендә һәлак булучылар, әмма Ватанына хыянәт итмәгән намусларын һәм сыйфатларын югалтмаганнар.

Россияне саклаганда һәлак булган чит ил гражданнына да искә алу бирелә.

2. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү рәвешләре

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерүнең төп формалары түбәндәгеләр:

- хәрби каберләренә саклау һәм төзекләндерү, Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмүнең башка урыннарын булдыру, саклау һәм төзекләндерү, кабер ташлары, һәйкәлләр, стелла,obeliskлар, башка мемориаль корылмалар һәм һәлак булганнарны мәңгеләштерүче объектлар урнаштыру;
- Ватанны саклаганда һәлак булганнарның батырлыклары белән тарихи яктан бәйле аерым территорияләренә саклау һәм төзекләндерү;
- Ватанны саклаганда билгесез хәрби каберлекләренә һәм файдаланылмаган калдыкларны ачыклауга, һәлак булганнарның һәм хәбәрсез югалганнарның исемнәрен урнаштыруга, аларның исемнәрен һәм алар турында хәтер китапларына һәм тиешле мәгълүмат системаларына кертүгә юнәлдерелгән эзләнү эше;
- истәлекле билгеләрнең хәрби хәрәкәтләре урыннарында мемориаль музейлар һәм корылмалар төзү;
- массакуләм мәгълүмат чараларында һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Ватанны саклаганда һәлак булучылар турындагы материалларны бастырып чыгару, аларның батырлыкларына багышланган сәнгать һәм әдәбият әсәрләрен булдыру, күргәзмәләр оештыру;
- Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен урамнарда һәм мәйданнарда, географик объектларда, оешмаларда, шул исәптән мөгариф оешмаларына, учреждениеләргә, хәрби частьларга һәм берләшмәләргә, корабларга һәм судноларга бирү;
- Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен мәңгелеккә хәрби частьләренә, хәрби һөнәри белем бирү оешмаларының һәм югары белем бирү хәрби белем бирү оешмаларының шәхси составы исемлекләренә, "Президент кадет училищесы", "Суворов хәрби училищесы", "Нахимов хәрби-диңгез училищесы", "кадет (диңгез кадет) хәрби корпусы" махсус атамалары булган гомуми белем бирү оешмаларының укучылар һәм кадрлар составының мактаулы исемлекләренә," кадет

мәктәбе", "кадет (диңгез кадет) корпусы", "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы федераль дөүләт органнары карамагындагы башка оешмаларның укучылары һәм кадрлар составының мактаулы исемлекләренә "хәрби-музыка училищесы" махсус атамалы һөнәри белем бирү оешмаларының һәм "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән мактаулы исемлекләренә кертү. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен укучыларның һәм кадрлар составының мактаулы исемлекләренә мәңгелеккә кертү, аларның истәлеген мәңгеләштерүгә юнәлдерелгән ритуаллар үткөрү тәртибе тиешле белем бирү оешмалары карамагында булган "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 81 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән федераль дөүләт органнары тарафыннан билгеләнә;

□ Ватанны саклаганда һәлак булганнарның исемнәрен мәңгеләштерүче истәлекле даталарны билгеләү.

Дөүләт хакияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, ижтимагый-дөүләт берләшмәләре, ижтимагый берләшмәләр карары буенча Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү буенча башка чаралар да гамәлгә ашырылырга мөмкин

3. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның жирләнүе

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның кабер ташлары, һәйкәлләр, стеллалар,obeliskлар, чикләү элементлары һәм башка мемориаль корылмалар белән жирләнүе, һәм объектлар хәрби күмүләр булып тора.

Аларга түбәндәгеләр керә: гомуми зиратлардагы аерым хәрби участкалар, гомуми зиратлардагы һәм зиратлардан тыш туганнар һәм шәхси каберләр, колумбарийлар һәм һәлак булганнарның көле салынган урналар.

4. Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү (яңадан күмү) тәртибе

Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү (яңадан күмү) федераль кануннар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Хәрби каберлекләргә дөүләт исәбенә алу, тоту һәм тәзекләндерү

Хәрби каберлекләр дөүләт исәбенә алынырга тиеш. Югары Ослан районының Түбән Ослан авыл жирлеге территориясендә аларны исәпкә алу Түбән Ослан авыл жирлегенең Башкарма комитеты тарафыннан алып барыла. һәр хәрби каберлеккә мемориаль билге куела һәм паспорт төзелә.

Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл жирлеге территориясендә Хәрби каберлекләргә карап тоту өчен җаваплылык Түбән Ослан авыл жирлегенең Башкарма комитетына йөкләнә.

6. Хәрби каберлекләр сакланышын тәмин итү.

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) дип танылган Хәрби каберлекләргә сакланышын тәмин итү максатларында, алар урнашкан урыннарда мәдәни мирас объектларын саклау зоналары Россия Федерациясе кануны белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Хәрби каберлекләргә сакланышын тәмин итү кирәклеген исәпкә алып эшләнә һәм үзгәртелә.

Сугыш жирләренә зарар китерергә мөмкин булган төзелеш, жир, юл һәм башка эшләр Түбән Ослан авыл жирлегенең Башкарма комитеты белән килештерелгәннән соң гына башкарыла.

Гражданныр һәм юридик затлар хокук ияләре булган жир кишәрлекләргә хәрби каберлекләргә сакланышы өчен җаваплы.

Жир кишәрлекләргә (жир кишәрлекләре өлешендә) сөяк калдыклары һәм (яисә) кабер ташлары, һәйкәлләр, стелла,obeliskлар, башка мемориаль корылмалар һәм объектлар, аларның өлешләр ачыкланган очракта (алга таба - иске күмү), гражданныр һәм (яисә) юридик затлар, әлегә жир кишәрлекләргә (жир кишәрлекләре өлешләр) булган булсалар, яки гражданнырга һәм (яисә) юридик затларга карамаган жир

кишәрлекләрендә иске күмүләрне ачыклаган затлар бу хакта Түбән Ослан авыл җирлегенең эчке эшләр органнары һәм (яисә) башкарма комитеты ачыкланган көннән алып өч эш көн эчендә хәбәр итәргә тиеш.

Табылган сөяк калдыклары Ватанны саклаганда күмелмәгән мәетләргә тап булган яки билгесез хәрби каберлекләр ачыкланган очракта, Түбән Ослан авыл җирлеге Башкарма комитеты Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органына Ватанны саклаганда яисә билгесез хәрби каберлекләрне шул расланган көннән алып өч эш көне эчендә һәлак булганнарның күмелмәгән калдыкларын ачыклау турында хәбәр итә.

Ватанны саклаганда һәлак булган күмелмәгән калдыклар табылу турында хәбәрнамә алган көннән алып ун эш көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы аларны күмү турында карар кабул итә. Әгәр Ватанны саклаганда һәлак булганнарның күмелмәгән калдыклары гражданныр һәм (яисә) юридик затлар хокукка ия булган җир кишәрлекләрендә (җир кишәрлекләренең өлешләре) табылган булса, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы аларны күчәрү һәм алга таба күмү турында карар кабул итә.

Билгесез хәрби каберлекләр ачыклану турында хәбәрнамә алган көннән алып ун эш көннән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте вәкаләтле органы билгесез хәрби каберлекләр, шул исәптән билгесез хәрби каберлекләрне гражданныр һәм (яисә) юридик затлар карамагындагы җир кишәрлекләрендә (җир кишәрлекләренең өлешләре) барлыгы ачыкланган очракта, күчәрү турында карар кабул итә. Билгесез хәрби каберлекләр гражданнырга һәм (яисә) юридик затларга карамаган җир кишәрлекләрендә (җир кишәрлекләренең өлешләре) табылган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы аларны ачыклаган урында билгесез хәрби каберлекләрне саклау турында карар кабул итәргә мөмкин. Мондый карарны кабул иткәндә Түбән Ослан авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан "Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү турында" 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы РФ Законның 5 статьясында каралган кирәкле чаралар күрелә.

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның күмелмәгән калдыкларын күмү чаралары, аларны күчәрү чараларын да кертәп, әлеге статьяның җиденче һәм сигезенче өлешләрендә каралган билгесез хәрби каберлекләр чараларын да кертәп, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан Ватанны саклаганда яисә билгесез хәрби каберлекләрне ачыклау турында хәбәр алынган көннән алып алты айдан да артмаган срокта уздырыла.

Табылган корал, документлар һәм һәлак булганнарның башка мөлкәтләре аларны өйрәнү, экспертиза уздыру һәм исәпкә алу өчен аларны ачыклау урыны буенча хәрби идарә органнарына тапшырыла. Шул ук вакытта һәлак булганнарның документлары, шәхси әйберләре һәм бүлекләре аларның туганнарына яки музейларга тапшырыла, ату коралы эчке эшләр органнарына тапшырыла. Атыш коралы һәм кораллануның башка чаралары, аларны хәрби куллануны булдырмый торган хәлгә китергәннән соң, музейларга экспонирование өчен тапшырыла ала.

Шартлау куркынычы булган предметларны ачыклау турында кичекмәстән хәрби идарә органнарына хәбәр ителә, алар билгеләнгән тәртиптә аларны зарарсызландыру яки юкка чыгару буенча чаралар күрә. Шартлау куркынычы булган предметларның үз инициативасы тәртибендә аларны табу һәм аларны транспортировкалау тыела.

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның калдыкларын эксгумацияләү чаралары Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан тәэмин ителә.

Хәрби каберлекләрнең сакланышын Түбән Ослан авыл җирлегенең Башкарма комитеты тәэмин итә

Ватанны саклаганда һәм билгесез хәрби каберлекләрдә һәлак булганнарның күмелмәгән калдыкларының сакланышын тәэмин итү "Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү турында" 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы РФ Законнда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7. Хәрби каберлекләре торгызу

Яраксыз хәлгә килгән хәрби каберлекләр, мемориаль корылмалар һәм Ватанны саклаганда һәлак булганнар истәлеген мәңгеләштерүче объектлар Түбән Ослан авыл җирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан торгызылырга тиеш.

Хәрби каберләре зарарлауда гаепле гражданныр яки юридик затлар аларны торгызырга тиеш.

8. Эзләү эшен оештыру

Билгесез хәрби каберләре һәм күмелмәгән калдыкларны ачыклау, һәлак булганнарның яки хәбәрсез югалганнарның исемнәрен билгеләү максатларында эзләү эше алып барыла. Ул мондый эшне башкарырга вәкаләтле иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан оештырыла һәм үткәрелә.

Хәрби хәрәкәтләр алып барылган урыннарда эзләү эшләре алып бару, шулай ук үз инициатива тәртибендә хәрби күмүләре ачу тыела.

Һәлак булганнарны күмү өлешендә эзләү эшен уздыру тәртибе Башкарма комитет тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә.

9. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү эшен гамәлгә ашыручы дөүләт хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының вәкаләтләре

Югары Ослан районының хәрби комиссариаты:

Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда Ватанны саклаганда һәлак булганнарның калдыкларын күмү (яңадан күмү) эшендә катнаша;

һәлак булганнарның калдыкларын эзләү эшен үткәрүдә, күмүдә (яңадан күмүдә) һәм хәрби каберлекләре төзекләндерүдә иҗтимагый берләшмәләргә практик ярдәм күрсәтә;

Эзләү эше барышында табылган коралларны, хәрби техниканы һәм башка матди чараларны документаль кабул итә, аларны өйрәнүне, исәпкә алуны һәм алга таба куллану предметына экспертиза уздыра;

һәлак булчулар һәм хәбәрсез югалганнар турында белешмәләр билгеләү буенча эш алып бара;

Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл җирлегенә Хәтер китабын бастыру өчен материаллар эзәрләүдә ярдәм күрсәтә.

РФ Эчке эшләр Министрлығының «Югары Ослан» муниципальара бүлегенә:

эзләү эшен башкарганда җәмәгать тәртибен тәэмин итә;

эзләнү эше барышында табылган ату коралын кабул итә һәм саклый;

эчке гаскәрләренә һәлак булган хәрби хезмәткәрләренә, эчке эшләр органнарының рядовой һәм җитәкчелек составы затларының исәбен алып бара;

хәбәрсез югалганнар турында белешмәләр урнаштыруда катнаша;

Хәтер китабын бастыру тәртибен билгели.

"Волжская новь" газетасы редакциясе.

Түбән Ослан авыл җирлегенә Хәтер китабын бастыру өчен полиграфия базасын тәэмин итә;

Ватанны саклаучылар турында материалларны хәбәрсез югалган һәлак булганнарны эзләү турында массакуләм мөгълүмат чараларында даими хәбәрләр бастыра.

Түбән Ослан авыл җирлегенә Башкарма комитеты:

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерә торган хәрби каберлекләре, мемориаль корылмаларны һәм объектларны тәртиптә тоту һәм төзекләндерү чараларын, шулай ук Россия Федерациясе территориясендә чит ил хәрбиләренә каберлекләрен карау буенча Хөкүмәтара килешүләре гамәлгә ашыру эшләрен гамәлгә ашыралар;

яңа хәрби каберлекләр өчен майданнар резервын төзиләр;

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү буенча вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы белән хәрби каберлекләрдән тыш урнашкан һәм Мәңгелек ут яисә Хәтер уты булган мемориаль корылмаларны үзәкләштерелгән исәпкә алуны оештыру максатларында үзара эшчәнлекне гамәлгә

ашырлар.

11. Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү гамәлләрен финанс һәм матди-техника тәэмин итү

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү, шул исәптән Ватанны саклаучыларның батырлыкларына тарихи яктан бәйле аерым территорияләрне һәм объектларны урнаштыру, шулай ук күргәзмәләр һәм башка чаралар оештыру чыгымнары Түбән Ослан авыл җирлеге Башкарма комитеты компетенциясе, шулай ук юридик һәм физик затларның ирекле кертемнәре һәм иганәләре нигезендә җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү чараларын матди-техника яктан тәэмин итү тәртибе Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнә.

12. Әлеге Нигезләмәне бозган өчен җаваплылык

Хәрби каберлекләрләр, шулай ук һәйкәлләр һәм башка мемориаль корылмалар һәм Ватанны саклаганда һәлак булганнарны мәңгеләштерүче объектлар Югары Ослан муниципаль районының Түбән Ослан авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан саклана.

Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районының
Түбән Ослан авыл җирлеге башлыгы

А.В.Архиреев